

Dannelse som argument for musikskoleundervisning

Musik spiller en stor og vigtig rolle i vores liv – uanset, om vi er udøvende, forbrugere eller formidlere, og derfor er det interessant at belyse musikkens indflydelse på os. Siden år 2000 har musik som undervisningsfag oplevet et fald i antallet af musikstuderende, musiklærere, musikelever og undervisningstimer. Musikpædagoger formår ikke i tilstrækkelig grad at argumentere for egen praksis og vende denne udvikling.

Da musikskoleundervisning ikke tidligere har fået samme akademiske opmærksomhed som eksempelvis musikundervisning i folkeskolen, har jeg igennem deltagerobservationer og semistrukturerede interviews med musikskolelærere, ledere og elever på en lokal musikskole valgt at undersøge, hvad der egentlig foregår i musikskoleundervisningen. Undersøgelsen har til formål at skabe opmærksomhed på musikskoleundervisning ved at tilbyde en ny vinkel på legitimeringen, der indbefatter de to primære argumenter, musikkens egenverdi og musikkens nytteværdi, som tilstedeværende og ligeværdige i musikskoleundervisning.

Dannelse er det teoretiske fokuspunkt i min undersøgelse. *Dannelse* er et begreb, der ofte benyttes i musikpædagogisk litteratur og er en samlet betegnelse for opdragelse og læring. *Dannelse* er interessant, da det både belyser undervisningens opdragende og lærende funktion.

Resultaterne af min undersøgelse viser, at musikskoleelever bliver dannet *til* musik og *af* musik. På den ene side dannes eleverne til en grundlæggende, musikalsk viden, som er nødvendig for at kunne beskæftige sig med musik. Dette betegner musikkens egenverdi – argumentet om, at musikundervisning udelukkende er gavnlig for sig selv. På den anden side dannes eleverne til sociale færdigheder, der gør dem i stand til at indgå i fællesskaber og samfundet. Dette beskriver musikkens nytteværdi – argumentet om, at musikundervisning har gavnlige effekter på andre udviklingsområder hos eleven. Hvor musikkens egenverdi og nytteværdi ofte optræder som modsatrettede argumenter i den akademiske litteratur om legitimeringen af musikundervisning (se f.eks. Nielsen 2010; Hanken og Johansen 2016; Angelo 2017; Ruud 2016; Kirk 2009), viser min undersøgelse imidlertid, at elementer af både musikkens egenverdi og musikkens nytteværdi er en aktiv del af musikundervisningen. I stedet for at behandle argumenterne som modstridende, bør der derfor være fokus på begge argumenter i legitimeringen af musikskolernes praksis.

Ved at fokusere på både musikkens egenverdi og nytteværdi kan musikpædagoger og musikskoleledere nå bredere ud i legitimeringen af musikskolernes praksis, hvor

argumenterne kunne formidles som korte videoklip, der nemt kunne medbringes og deles på forskellige platforme.

Undersøgelsen af musikskoleundervisningen gav anledning til at reflektere over musikskoleundervisningen i det 21. århundrede. En stor del af den generelle musikalske dannelse i dag foregår i uformelle læringsrum, eksempelvis på YouTube via *tutorials*, hvorimod musikskoleundervisning som fritidsaktivitet både befinder sig i det frivillige læringsrum og i formaliserede rammer. Når elevtallet er faldende for musikskoler, kunne det være interessant at undersøge, om en af årsagerne skal findes i undervisningstilbuddenes manglende relevans for børn og unge i det 21. århundrede, og i så fald hvilke nye muligheder musikskolerne har for at legitimere sig selv.

Referencer

- Angelo, Elin. 2017. "Hvorfor musikk" I *Eleven og Musikken*, redigeret af Elin Angelo og Morten Sæther, 112-136. Oslo: Universitetsforlaget.
- Hanken, Ingrid. M. og Geir Johansen. 2016. *Musikkundervisningens didaktikk*. Cappelen Damm Akademisk
- Kirk, Elsebeth. 2009. *Musik som udtryksform*. København: Hans Reitzels Forlag
- Nielsen, Frede. V. 2010. Hvorfor musik? Om begrundelser for almen musikundervisning. *Dansk Sang* 62 (1): 54-65.
- Ruud, Even. 2016. *Musikkvitenskap*. Oslo: Universitetsforlaget.